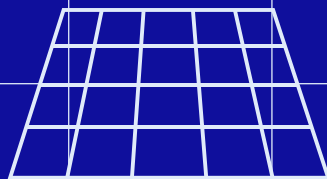
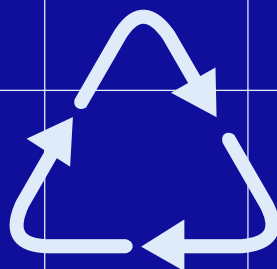
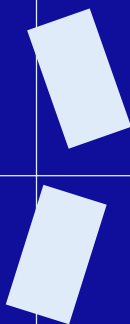
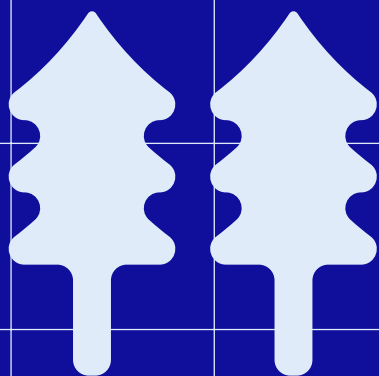

VULLC SER UNA EMPRESA SOSTENIBLE

GUIA PER A INCORPORAR ESTRATÈGIES DE SOSTENIBILITAT EN L'EMPRESA

Finançat:

Elaborat:

Índex

Introducció

Capítol 1: Claus de la sostenibilitat empresarial

Capítol 2: Avaluació de l'impacte

Capítol 3: Eficiència energètica i gestió de recursos

Capítol 4: Gestió de residus i economia circular

Capítol 5: Transport sostenible i logística verda

Capítol 6: Proveïment responsable
i cadena de subministrament sostenible

Capítol 7: Participació dels empleats i cultura sostenible

Capítol 8: Comunicació i transparència

Capítol 9: Innovació i desenvolupament sostenible

Capítol 10: Rendició de comptes i millora contínua

Conclusió

Guia elaborada en el marc de la resolució del president de l'IVACE de concessió directa de subvenció al Consell de Cambres Oficials de Comerç, Indústria, Serveis i Navegació de la Comunitat Valenciana, per a la realització d'accions d'impuls de la competitivitat de les empreses de la Comunitat Valenciana a través del foment de la innovació en matèria de sostenibilitat i la reactivació de la economia basada en la sostenibilitat i l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible.

Any 2023

INTRODUCCIÓ

Vullc ser una empresa sostenible
Guia per a incorporar estratègies de
sostenibilitat en l'empresa

L'objectiu d'esta guia és doble:

- Aproximar el concepte de sostenibilitat a l'empresa, tant com una necessitat estratègica per a assegurar la viabilitat i l'èxit a mitjà i llarg termini, com per a entendre que és una responsabilitat social i mediambiental.
- Aportar i compartir idees de bones pràctiques de sostenibilitat, fàcils d'aplicar, que ja estan incorporant empreses i pimes, i que poden generar un important impacte positiu tant en l'empresa com en el seu entorn.

La *sostenibilitat* és més que una paraula de moda; és un imperatiu ètic i una necessitat urgent. Com a empreses, hem de reconèixer la nostra influència i capacitat per a generar un canvi significatiu en l'economia, el medi ambient i la societat en el seu conjunt. És el nostre deure adoptar un enfocament responsable i sostenible en totes les nostres operacions.

Les grans empreses pel seu abast i poder influïxen, sens dubte, en l'economia global i en les polítiques comercials. És la seua responsabilitat assegurar-se que les seues pràctiques siguin sostenibles i ser un exemple per a altres empreses i la societat en general.

Les xicotetes i mitjanes empreses, amb la seua acció local i la seua capacitat per a generar ocupació i creixement econòmic tenen, també, un paper fonamental en este procés cap a la sostenibilitat. Adoptar bones pràctiques de sostenibilitat no sols millora la seua rendibilitat, sinó que també reforça la seua posició en el mercat i la seua reputació com a agents de canvi.

La sostenibilitat és una oportunitat per a la innovació i el creixement empresarial. Podem descobrir noves maneres d'operar, desenvolupar productes i servicis més eficients i alineats amb els valors ambientals i socials. Açò no sols beneficiarà les mateixes empreses, sinó que contribuirà a la creació d'un futur sostenible.

Hem de comprometre'ns amb accions concretes. Reduïm les nostres emissions de gasos d'efecte d'hivernacle, implementem estratègies d'eficiència energètica, promoguem la conservació de recursos i fomentem la responsabilitat social corporativa en totes les etapes de la nostra cadena de valor.

El camí cap a la sostenibilitat pot presentar desafiaments i requerir inversions. No obstant això, els beneficis a mitjà i llarg termini superen amb escreix els costos inicials. Millora la imatge empresarial, permet adaptar-se als canvis normatius i reforça les relacions amb els grups d'interés (*stakeholders*): empleats, clients, proveïdors, inversors, comunitats...

És el moment d'actuar, no de quedar-se de braços plegats, mentre els recursos naturals del planeta s'esgoten i els problemes ambientals i socials

empitjoren. La sostenibilitat ha de ser part integral de l'estratègia empresarial.

Tots som responsables de construir un futur pròsper, just i sostenible.

La història del progrés és la suma de la col·laboració entre el coneixement, la investigació i el desenvolupament. Per a això és imprescindible que l'activitat de les empreses impulse el canvi i lidere les bones pràctiques de sostenibilitat per a construir el futur.

La sostenibilitat en l'àmbit empresarial. Què aporta?

És comprensible que algunes empreses puguen mostrar una certa resistència inicial a comprometre's amb accions de sostenibilitat, ja que impliquen esforç i costos addicionals. No obstant això, és fonamental comprendre que la sostenibilitat no és només una responsabilitat social i ambiental, sinó una necessitat estratègica per a assegurar la viabilitat i l'èxit de l'empresa a mitjà i llarg termini.

En un món cada vegada més conscient dels impactes que causa el progrés, les empreses que assumixen ser sostenibles tenen l'oportunitat de destacar i obtindre més beneficis.

Incorporar la sostenibilitat en la visió de l'empresa i redissenar el model de negoci no sols contribuïx al benestar del planeta, sinó que ofereix avantatges significatius de diferenciació per a l'èxit. No ha de considerar-se, per tant, un gasto addicional, sinó una inversió estratègica.

Dit en altres paraules, si el món, la societat i els mercats tendixen a la sostenibilitat, estratègicament a les empreses els interessa adoptar bones pràctiques de sostenibilitat en els seus plans d'acció.

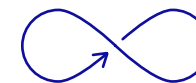
Adoptar pràctiques sostenibles suposa per a les empreses:

- Construir una **reputació** sòlida i fiable. Ser bons "ciutadans corporatius" implica assumir la responsabilitat dels impactes que l'empresa genera en l'entorn social i el medi ambient. Han de minimitzar-los i contribuir al benestar de les persones i el planeta.
- Generar **estalvis significatius** en costos operatius. La sostenibilitat implica optimitzar l'ús dels recursos naturals, energia, aigua i materials, i alhora minimitzar el desaprofitament i reduir costos.
- Obtindre un **avantatge competitiu**. Els consumidors preocupats per l'impacte ambiental i social de les empreses preferixen comprar productes i servicis que demostren un compromís amb la sostenibilitat. Implantant pràctiques sostenibles una empresa pot diferenciar-se i atraure clients, augmentar la seua quota de mercat i la seua rendibilitat.

-
- **Ser més resilients enfront de canvis reguladors.** Les empreses que ja operen de manera sostenible estan millor preparades per a afrontar canvis normatius i complir les noves polítiques més estrictes en temes ambientals i socials. Sens dubte, això els ajuda a evitar riscos legals i financers.
-
- Impulsar la **innovació** dins de l'empresa. Un enfocament sostenible fomenta la creativitat i busca de solucions més eficients per a la creació de nous productes, servicis o processos, i això millora la capacitat de supervivència.
-
- Incrementar la generació de **beneficis econòmics**, millorar la qualitat del producte i la **satisfacció del client**. L'optimització de processos i la millora de l'eficiència, incrementa la productivitat i la capacitat d'atendre el mercat de manera més eficaç.
-
- **Accedir a nous mercats i oportunitats de negoci.** Moltes administracions, institucions financeres i consumidors ja exigixen pràctiques sostenibles. Complir estos requisits permet ampliar els mercats i obrir noves fonts d'ingressos.
-
- **Atraure i retindre talent.** Les noves generacions busquen treballar en empreses que tenen un propòsit més enllà dels beneficis econòmics. Aplicar pràctiques sostenibles facilita atraure i retindre empleats altament qualificats i compromesos.
-
- **Reduir riscos i obtenir millores en la cadena de subministrament.** Identificar i gestionar els riscos associats amb el canvi climàtic, l'escassetat de recursos, els desastres naturals i altres factors externs, ajuda a anticipar-se i adaptar-se a estos riscos, cosa que afavorix la minimització dels impactes negatius i la supervivència.
-
- Millorar les seues condicions d'accés a **inversors i institucions financeres** que tenen en compte la gestió ambiental, social i de bon govern (ESG) de les empreses abans de prendre decisions d'inversió.
-
- Millorar l'impacte directe en les **generacions futures**. Amb pràctiques sostenibles, les empreses poden contribuir a la creació d'un món més just, equitatiu i habitable, contribuint a la pau social, assegurant la disponibilitat de recursos naturals i protegint els ecosistemes.
-

En definitiva, la sostenibilitat és una oportunitat estratègica que pot impulsar l'èxit i la supervivència a mitjà i llarg termini de l'empresa. No es tracta simplement de complir obligacions ètiques i legals, sinó d'adaptar-se i prosperar en un entorn en constant canvi. Les empreses que compreguen la importància estratègica de la sostenibilitat es posicionaran com a líders responsables i disposaran d'un avantatge competitiu.

Com s'ha detallat, adoptar pràctiques sostenibles afavorix que l'empresa incremente els seus beneficis econòmics, reforce la seua reputació, es diferencie de la competència i contribuïsca al benestar de la societat i millora del medi ambient. Les empreses que estan convençudes del seu important rol en sostenibilitat es convertixen en agents actius en la construcció d'un futur pròsper i viable.

CAPÍTOL 1: CLAUS DE LA SOSTENIBILITAT EMPRESARIAL

1

Vullc ser una empresa sostenible
Guia per a incorporar estratègies de
sostenibilitat en l'empresa

Comprendre què implica realment la sostenibilitat empresarial i com poden les empreses abordar este desafiament passa per identificar els enfocaments i marcs de referència que guien les empreses cap a la sostenibilitat.

En este apartat s'arrepleguen alguns conceptes clau que formen la base per a comprendre els múltiples aspectes de la sostenibilitat i com s'entrellacen amb l'activitat de l'empresa.

Glossari/definició de conceptes clau en sostenibilitat:

- ① **Desenvolupament sostenible:** Es referix a la satisfacció de les necessitats presents sense comprometre la capacitat de les futures generacions per a satisfer les seues pròpies necessitats. Busca conciliar el creixement econòmic, la inclusió social i la protecció ambiental a llarg termini.
- ② **Responsabilitat social corporativa:** RSC, també coneguda com a responsabilitat empresarial. Implica assumir la responsabilitat dels impactes econòmics, socials i ambientals de les operacions i decisions empresarials. Les empreses han de considerar els interessos de totes les parts involucrades: empleats, clients, proveïdors, comunitats locals i societat en general.
- ③ **Triple compte de resultats (econòmic, social i ambiental):** També conegut com a triple resultat o *triple bottom line*. Avaluat l'acompliment d'una empresa no sols en termes econòmics, sinó també en aspectes socials i ambientals.
 - **Compte econòmic:** Es referix al mesurament de la rendibilitat i el rendiment financer d'una empresa. Inclou indicadors com ara ingressos, costos, beneficis i flux d'efectiu.
 - **Compte social:** Fa referència a l'avaluació de l'impacte social d'una empresa en els seus empleats, les comunitats locals, els clients i altres grups d'interés. Inclou aspectes com la qualitat laboral, l'equitat, la responsabilitat social corporativa i les pràctiques de governança.
 - **Compte ambiental:** Considera l'impacte d'una empresa en el medi ambient i els recursos naturals. Inclou aspectes com la petjada de carboni, el consum d'energia, la gestió de residus, la conservació de la biodiversitat i l'ús responsable dels recursos naturals.

El triple compte de resultats busca equilibrar els resultats econòmics amb els impactes socials i ambientals, reconeixent que l'èxit empresarial no es limita únicament a la rendibilitat econòmica i financera, sinó que també implica la creació de valor per a la societat i la protecció del medi ambient.

4 **Economia circular:** En lloc de seguir l'enfocament tradicional, lineal, de "prendre-produir-rebutjar", l'economia circular promou la idea de tancar el cicle de vida dels productes. El disseny de productes i serveis es fa pensant a maximitzar la seua reutilització, la seua reparació i el seu reciclatge fins a la seua destrucció final, reintegrant-los de nou en la cadena productiva, minimitzant així la generació de residus i el consum de recursos naturals.

5 **Petjada de carboni:** És la quantitat total de gasos d'efecte d'hivernacle, principalment diòxid de carboni (CO₂), alliberats directament o indirectament per una organització, esdeveniment, producte o individu. Mesurar la petjada de carboni permet avaluar l'impacte climàtic d'una activitat i pot servir com a base per a la reducció d'emissions i la implementació d'estratègies de mitigació del canvi climàtic.

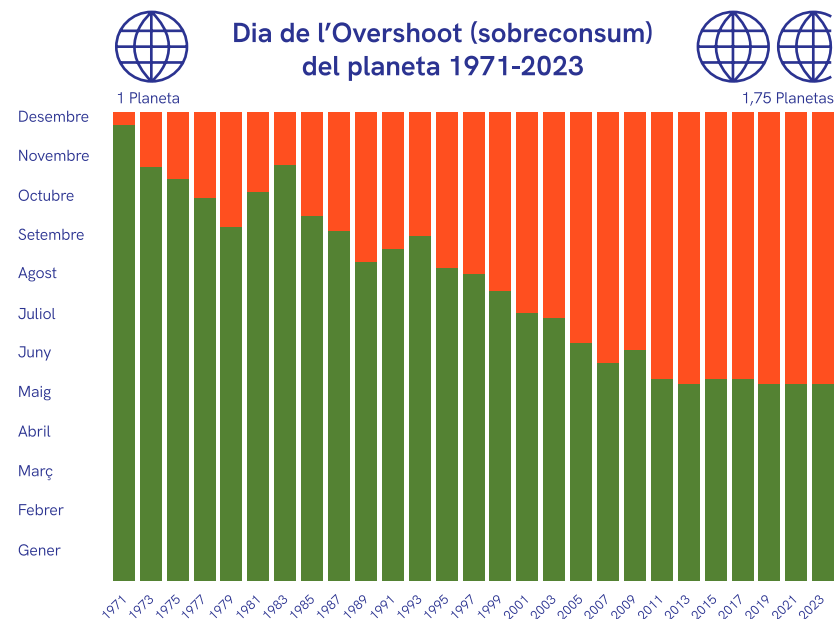
6 **Petjada hídrica:** Avalua l'impacte del consum d'aigua d'una organització, producte o servei. Ajuda a entendre i gestionar l'ús eficient de l'aigua, considerant tant el consum directe com l'indirecte al llarg de la cadena de subministrament.

7 **Petjada ecològica:** S'utilitza per a calcular l'impacte que una persona, comunitat, empresa o país té en el medi ambient, en termes dels recursos naturals que consumix i els residus que genera en relació amb la capacitat de la Terra per a regenerar eixos recursos i absorbir eixes deixalles.

El càlcul de la petjada ecològica és una ferramenta molt útil per a prendre consciència del nostre impacte ambiental i buscar maneres de reduir la demanda de recursos naturals i la producció de deixalles, evitant l'esgotament dels recursos naturals i la degradació del medi ambient.

8 **Deute ecològic:** Es referix al desequilibri entre la demanda humana de recursos naturals i la capacitat de la Terra per a generar-los i absorbir les deixalles produïdes. Se sol mesurar en termes de país, com la diferència entre el consum de recursos naturals d'un país i la seua capacitat per a

produir-los de manera sostenible. Quan un país consumix més recursos dels que el seu ecosistema pot generar, incorre en un deute ecològic. La següent gràfica detalla l'evolució de la data en la qual cada any hem consumit la totalitat dels recursos que el planeta és capaç de regenerar:

En 1971, els recursos naturals que generava el planeta en eixe any es van consumir el dia 25 de desembre. L'any 2022, estos recursos es van consumir l'1 d'agost.

El nostre deute ecològic es va incrementant de manera creixent any rere any. Inexorablement ens anem acostant al seu límit.

9 **Biodiversitat:** Es referix a la varietat de vida en la Terra. La sostenibilitat implica la conservació i protecció de la biodiversitat, reconeixent la seua importància per al benestar humà i l'equilibri dels ecosistemes.

10 Bon govern empresarial: Conjunt de principis i pràctiques a través dels quals les empreses són dirigides i controlades. El bon govern (governança) promou la transparència, la rendició de comptes, l'ètica empresarial i el compliment de les lleis i regulacions.

11 Innovació sostenible: Impulsa la creació de nous productes, servicis, processos i models de negoci que són més eficients i respectuosos amb el medi ambient i socialment responsables. És la base per a desenvolupar i implementar solucions creatives i disruptives que aborden desafiaments socials, ambientals i econòmics, al mateix temps que generen valor i beneficis sostenibles.

12 Parts interessades / grups d'interés (stakeholders): Individus o grups que tenen un interès legítim en les activitats, decisions i resultats d'una empresa. Inclou els empleats, els clients, els proveïdors, les comunitats locals, els inversors, les organitzacions no governamentals i altres actors que es veuen afectats o poden influir en l'empresa. La sostenibilitat empresarial implica considerar i gestionar activament les expectatives, necessitats i preocupacions de les parts interessades en totes les àrees de l'activitat empresarial.

13 Cadena de subministrament sostenible: Gestió dels fluxos de béns, servicis i informació des de l'adquisició de matèries primeres fins a l'entrega del producte final, tenint en compte consideracions econòmiques, socials i ambientals. Implica treballar amb proveïdors responsables, avaluar i reduir l'impacte ambiental dels processos de producció, promoure pràctiques laborals justes i segures, i garantir la transparència i l'ètica en tota la cadena de valor.

Marc normatiu i regulacions ambientals:

Les regulacions i lleis ambientals sobre compliment normatiu, responsabilitat social i sostenibilitat van apareixent en el marc jurídic cada dia amb més celeritat.

La Unió Europea és líder mundial en impuls de la sostenibilitat empresarial com una part important de la lluita contra el canvi climàtic, i això fa que esta matèria estiga en constant evolució.

A Espanya hi ha lleis tant a nivell estatal com autonòmic.

S'adjunta un quadro de la legislació vigent més important en l'àmbit europeu, nacional i de la Comunitat Valenciana. No és una llista exhaustiva; convé consultar i mantindre's actualitzat sobre els canvis normatius.

Nivell	Regulació/Llei	Descripció
Europeu	Directiva d'Informació no Financera i Diversitat (2014/95/UE)	Establix l'obligació per a unes certes empreses d'informar sobre informació no financera, incloent-hi aspectes socials, mediambientals, de personal, drets humans, anticorrupció i diversitat.
Europeu	Reglament de la UE sobre el Sistema de Comerç de Drets d'Emissió (UE 2018/842)	Establix el marc per al sistema de comerç d'emissions de la UE, que té com a objectiu reduir les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle a la Unió Europea.
Europeu	Reglament de la UE sobre Productes Químics REACH (1907/2006/CE)	Regula la fabricació, la importació, l'ús i la comercialització de substàncies químiques a la Unió Europea, garantint un alt nivell de protecció de la salut humana i el medi ambient.
Nacional (Espanya)	Llei 2/2011, de 4 de març, d'Economia Sostenible (LES)	Establix mesures per a fomentar la sostenibilitat i la competitivitat de l'economia espanyola, incloent-hi disposicions relacionades amb l'eficiència energètica, energies renovables i responsabilitat social empresarial.
Nacional (Espanya)	Llei 7/2021, de 20 de maig, de Canvi Climàtic i Transició Energètica	Establix el marc normatiu per a la mitigació i adaptació al canvi climàtic, i la transició cap a un sistema energètic sostenible a Espanya.

Nivel	Regulación/Ley	Descripción
Comunitat Valenciana	Llei 5/2018, de la Generalitat, de Transparència, Bon Govern i Participació Ciutadana	Establix els principis de transparència i bon govern en l'Administració pública i promou la responsabilitat de les empreses que reben subvencions o contractes de la Generalitat Valenciana.
Comunitat Valenciana	Llei 6/2022, de 5 de desembre, del Canvi Climàtic i la Transició Ecològica	Establix el marc normatiu de conformitat amb la Llei 7/2021, de 20 de maig, de Canvi Climàtic i Transició Energètica, i la normativa de desplegament, per a l'adopció de mesures dirigides a la mitigació i a l'adaptació al canvi climàtic que garantisquen una transició ordenada cap a un model social, econòmic i ambiental resilient i neutre en carboni.
Comunitat Valenciana	Llei 1/2023, de creació de l'Agència Valenciana de Canvi Climàtic	Crea l'Agència Valenciana de Canvi Climàtic, l'objecte de la qual és l'execució de les mesures de lluita contra el canvi climàtic previstes en les estratègies i plans que tinguen la finalitat de mitigar els efectes del canvi climàtic i les fórmules d'adaptació a este.

Marc de referència sobre sostenibilitat empresarial

Hi ha diversos models o marcs de referència que ajuden les empreses en el camí cap a la sostenibilitat. Naixen del compromís de diferents organitzacions d'àmbit supranacional. Són guies d'orientació i ferramentes pràctiques per a facilitar el camí d'integrar la sostenibilitat en l'estratègia empresarial de manera senzilla, reconeguda i estàndard.

Adoptant estos models de referència les empreses poden alinear-se amb els objectius globals de desenvolupament sostenible i reforçar la seua posició en el mercat d'una forma estandarditzada i fàcil d'implantar.

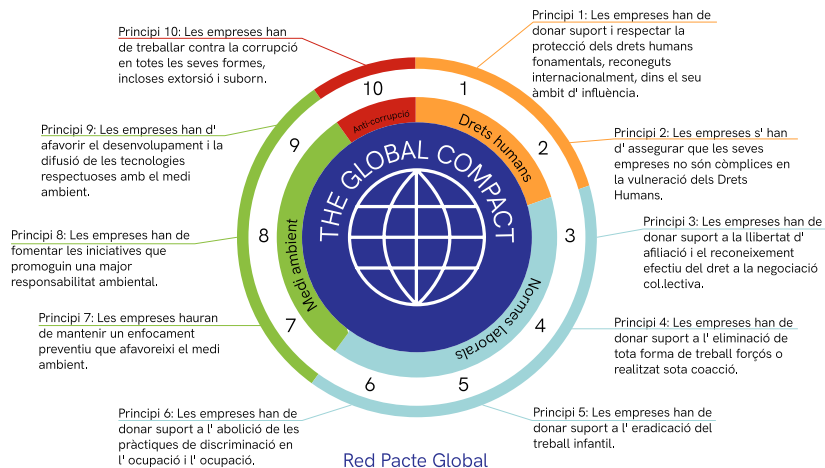
Entre estos models destaquen:

- 1 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de les Nacions Unides:**
Són un conjunt de 17 objectius i 169 metes que van ser adoptats per tots els estats membres de les Nacions Unides en 2015 com a part de l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible. Els ODS aborden una àmplia gamma de desafiaments globals, incloent-hi l'erradicació de la pobresa, la igualtat de gènere, l'acció climàtica, l'educació de qualitat, la salut i el benestar, entre altres.
Proporcionen una guia clara perquè les empreses alineen les seues operacions i estratègies amb els objectius i treballen en conjunt amb altres actors per a aconseguir un desenvolupament sostenible.

- ② **Pacte Mundial de les Nacions Unides (Global Compact):** Iniciativa de Nacions Unides que insta les empreses a adoptar i promoure deu principis universals en les àrees de drets humans, treball, medi ambient i lluita contra la corrupció. A l'unir-se al Pacte Mundial, les empreses es comprometen a integrar estos principis en les seues estratègies i operacions, així com a informar públicament sobre els seus avanços. És un marc de referència per a la responsabilitat social corporativa, l'ètica i la sostenibilitat.

Els 10 Principis del Pacte Global

- ③ **ISO 26000:** Guia internacional de responsabilitat social que proporciona orientació sobre com les organitzacions poden operar de manera socialment responsable. No és una norma certificable, però ofereix principis i directrius perquè les empreses integren la responsabilitat social en la seua presa de decisions.

- ④ **Sistemes de gestió ambiental:** Estos sistemes ajuden les empreses a gestionar eficaçment els impactes ambientals i promoure pràctiques sostenibles en la seua gestió empresarial. N'és un exemple l'ISO 14001.

- ⑤ **Índexs i classificacions de sostenibilitat:** Mesuren l'acompliment sostenible de les empreses i proporcionen una referència perquè estes avaluen i milloren el seu acompliment sostenible. Servixen com a indicadors per als inversors i altres parts interessades. Alguns exemples d'estos índexs són el Dow Jones Sustainability Index, el FTSE4Good Index, el Carbon Disclosure Project - CDP.

- ⑥ **Certificacions de sostenibilitat:** Programes i estàndards que avaluen i reconeixen la pràctica d'accions de sostenibilitat de les empreses en diverses àrees. Oferixen una validació externa del compromís i els assoliments d'una empresa en sostenibilitat. En són exemples el certificat B Corp, que avalua l'acompliment social i ambiental d'una empresa; la certificació LEED - Lideratge en Energia i Disseny Ambiental, que avalua la sostenibilitat d'edificis i construccions.

- ⑦ **Metodologia d'Anàlisi de Cicle de Vida (ACV):** Avalua l'impacte ambiental d'un producte o servei al llarg del seu cicle de vida, des de l'extracció de matèries primeres fins al final de la seua utilitat. Ajuda a identificar les etapes del cicle de vida amb més impacte i a prendre decisions informades per a millorar la sostenibilitat. Útil per a identificar oportunitats de millora de producte, reduir emissions de gasos d'efecte d'hivernacle i minimitzar el consum de recursos naturals.

- ⑧ **Memòria de Sostenibilitat de la GRI (Global Reporting Initiative, organització internacional independent que promou l'elaboració estandarditzada d'informes de sostenibilitat):** Esta memòria és una guia i marc de referència àmpliament utilitzat per a l'elaboració d'informes de sostenibilitat. Proporciona una estructura i una sèrie d'indicadors perquè empreses i organitzacions informen els seus "grups d'interés" (empleats, inversors, clients, comunitats locals, administracions, etc.) sobre la seua activitat, objectius i resultats, en àrees de sostenibilitat econòmica, social i ambiental, de manera transparent i estandarditzada.

CAPÍTOL 2: AVALUACIÓ DE L'IMPACTE

2

Vullc ser una empresa sostenible
Guia per a incorporar estratègies de
sostenibilitat en l'empresa

Hi ha diferents instruments que permeten a les empreses mesurar, comprendre i gestionar el seu impacte en el medi ambient, la societat i l'economia.

Per la seua utilitat, rellevància i facilitat d'ús, destaquem:

- L'anàlisi **del cicle de vida del producte**.
- El mesurament i la reducció de la **petjada de carboni**.
- Elaborar una memòria amb **metes i objectius de sostenibilitat**.

Anàlisi de cicle de vida del producte/servici:

És una metodologia utilitzada per a avaluar l'impacte ambiental d'un producte o servici al llarg de totes les etapes del seu cicle de vida. Permet identificar oportunitats de millora des de la selecció de materials, fins al disseny per a una major durabilitat i facilitat de reciclatge, així com ajudar a millorar la selecció de proveïdors i a comunicar de manera transparent l'impacte ambiental dels seus productes als consumidors.

És especialment útil per a empreses de fabricació o comercialització de productes físics.

Passos per a realitzar una anàlisi de cicle de vida:

- ① **Definició de l'objectiu i abast:** Establix l'objectiu i els límits de l'anàlisi de cicle de vida.
- ② **Inventari del cicle de vida:** Recopila informació sobre els fluxos de materials, energia i emissions en cada etapa del cicle de vida.
- ③ **Avaluació d'impacte:** Avalua els impactes ambientals associats amb cada etapa del cicle de vida, utilitzant ferramentes i models específics.
- ④ **Interpretació de resultats:** Analitza els resultats per a identificar les etapes o activitats amb més impacte i possibles millores.
- ⑤ **Comunicació de resultats:** Comunica els resultats a les parts interessades rellevants per a generar consciència i donar suport a la presa de decisions sostenibles.

Mesurament de la petjada de carboni:

Mesurar i reduir la petjada de carboni és un procés essencial per a les empreses compromeses amb la sostenibilitat i la mitigació del canvi climàtic. Ajuda a identificar àrees de millora, establir metes ambiciosos i prendre accions concretes per a reduir les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle, que són una de les principals causes del calfament global i els seus impactes associats, com l'augment de les temperatures, el canvi en els patrons climàtics i els fenòmens extrems.

Mesurant i reduint la petjada de carboni, les empreses, a més de contribuir a la reducció de les emissions globals i minimitzar el seu impacte sobre el clima, poden obtenir beneficis addicionals, com la reducció de costos per una millora en eficiència energètica; la millora de la reputació i la imatge; el compliment de regulacions ambientals, i la resposta a les expectatives de consumidors i usuaris cada vegada més conscients del canvi climàtic.

El procés per a mesurar la petjada de carboni és el següent:

- ① **Avaluar les emissions de CO2** en totes les àrees de l'empresa, incloent-hi l'energia utilitzada, el transport, els viatges de negocis, la producció, la gestió de residus i altres activitats rellevants. S'utilitzen factors d'emissió i càlculs específics per a convertir estes activitats en equivalents de CO2.
- ② **Identificar les principals fonts d'emissions i analitzar les oportunitats de reducció.** Implica identificar les àrees a on es generen les majors emissions i les possibles accions per a reduir-les, com ser més eficients, adoptar fonts d'energia renovable, optimitzar el transport, millorar la gestió de residus i altres iniciatives de mitigació.
- ③ **Establir metes i elaborar un pla per a reduir** les emissions. Estes metes poden incloure la reducció d'emissions absolutes, la intensitat de carboni per unitat de producció o el compromís d'aconseguir la neutralitat de carboni. La planificació ha de tindre en compte la factibilitat tècnica i financera de les accions proposades, així com els terminis i recursos necessaris per a la seua implementació.

- ④ **Implementar les mesures** de reducció d'emissions i **realitzar un seguiment continu** per a avaluar la seua efectivitat. Això pot implicar canvis en els processos de producció, l'adquisició d'equips més eficients, la promoció de pràctiques de transport sostenibles, la sensibilització dels empleats i altres accions específiques. El seguiment regular permet avaluar el progrés cap a les metes establides i realitzar ajustos si cal.

És molt útil per a una empresa mesurar i reduir la petjada de carboni. Millora la seua reputació i imatge, contribuïx a reduir costos, a complir regulacions ambientals i a mitigar el canvi climàtic.

Elaborar una memòria de sostenibilitat:

Incloure metes i objectius de sostenibilitat en els plans estratègics és una pràctica recomanada per a totes les empreses, independentment del seu sector o dimensió i peça clau tant per a alinear les operacions i estratègies empresarials amb principis sostenibles com per a garantir un progrés que siga mesurable.

Se sol fer a través de l'elaboració d'una memòria de sostenibilitat que complementa el pla estratègic de l'empresa.

La memòria ha d'establir els objectius, que han de ser específics, mesurables, assolibles, exigents i establits en el temps per a assegurar la seua efectivitat i orientar l'empresa cap a la implementació exitosa:

- **Específics** i definits amb claredat per a evitar ambigüitats i permetre un enfocament clar cap a l'acció.
Exemple d'una redacció clara i concreta d'un objectiu per a la sostenibilitat mediambiental podria ser:
Reduir les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle (GEI) de l'empresa en un 30% per a l'any 2024, en comparació amb el nivell de referència de l'any 2022 o 2023.
- **Mesurables**, quantificables i amb mètriques clares perquè puguen ser mesurats i controlada la seua evolució.
Exemple d'un objectiu mesurable:
Augmentar l'eficiència energètica en les instal·lacions en un 20% per a l'any 2023, mesurat a través del consum d'energia per unitat de producció.

- **Aconseguibles**, considerant els recursos disponibles, les capacitats i les limitacions de l'empresa.

Exemple:

Reduir el consum d'aigua en un 10% per a l'any 2024, adoptant tecnologies d'estalvi d'aigua i implantant bones pràctiques en el seu ús.

- **Exigents** i reptadors per a impulsar la millora contínua i motivar l'empresa a superar els estàndards existents.

Un exemple podria ser:

Augmentar la proporció d'energia renovable utilitzada en un 50% per a l'any 2030, superant els requisits legals i normatius i establint un nou estàndard de lideratge en sostenibilitat en el sector d'activitat de l'empresa.

- Finalment, els objectius han de tindre **terminis definits** per a proporcionar un sentit d'urgència i un marc temporal per a l'acció.

Un bon exemple:

Aconseguir la neutralitat de carboni per a l'any 2040, a través d'estratègies de reducció d'emissions, adopció de tecnologies netes al llarg de totes les activitats de l'empresa i adoptant mesures de compensació de la petjada de carboni.

En definitiva, establir objectius de sostenibilitat permet elaborar un pla o memòria de sostenibilitat que impulse a l'acció, desafie els límits existents i guie l'empresa en la posada en marxa efectiva del seu pla de bones pràctiques.

CAPÍTOL 3: EFICIÈNCIA ENERGÈTICA I GESTIÓ DE RECURSOS

3

Vullc ser una empresa sostenible
Guia per a incorporar estratègies de
sostenibilitat en l'empresa

La cada vegada major conscienciació sobre l'escassetat dels recursos i els efectes del canvi climàtic ha portat a un canvi de paradigma en la forma en què les empreses aborden el seu consum d'energia i la utilització de recursos.

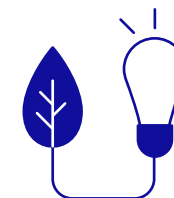
Hi ha diverses accions i bones pràctiques que han demostrat el seu compromís i eficàcia en estes àrees. Representen oportunitats a adoptar en les empreses que poden generar beneficis econòmics significatius.

Mesures per a la reducció del consum energètic

S'arreglegen en la següent taula algunes accions d'eficiència energètica, vàlides per a qualsevol empresa que desitge millorar la seua eficiència i reduir la seua petjada ambiental:

Núm.	Accions de millora de l'eficiència energètica
1	Il·luminació eficient amb peretes LED i sensors de moviment.
2	Aprofitament de la llum natural.
3	Apagada i desconexió d'equips electrònics no utilitzats.
4	Configuració d'equips en mode de suspensió o estalvi d'energia i sistemes d'apagada automàtica per a equips.
5	Virtualització de servidors i escriptoris per a reduir maquinari.
6	Aïllament adequat de finestres i portes per a mantindre la temperatura.
7	Ajust de la temperatura de calefacció, aigua calenta i refrigeració per a un ús eficient. I gestionar els diferents espais o zones.

8	Manteniment regular de sistemes de calefacció, refrigeració i ventilació.
9	Adquisició d'equips energèticament eficients i certificats.
10	Implementació de sistemes de gestió d'energia en temps real.
11	Utilització de sistemes d'il·luminació automàtica.
12	Optimització de l'horari de treball per a aprofitar la llum natural.
13	Formació i conscienciació sobre l'estalvi d'energia.

Ús de fonts d'energia renovable:

La utilització d'energia renovable oferix a les empreses una oportunitat per a reduir la seua petjada de carboni i el seu impacte ambiental. Permet, a més, reduir la seua dependència dels combustibles fòssils i eludir la volatilitat dels preus del mercat energètic, cosa que aporta estabilitat i millora la previsió de costos.

S'adjunta una taula amb suggeriments per a utilitzar energia renovable en una empresa:

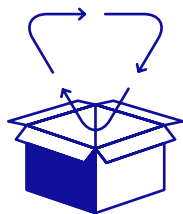
Núm.	Accions per a utilitzar energia renovable
1	Instal·lació de panells solars.
2	Instal·lar aerogeneradors d'energia eòlica en àrees ventoses.
3	Aprofitar l'energia hidroelèctrica de fonts d'aigua pròximes.
4	Usar biomassa per a generar calor, electricitat o biogàs.
5	Implantar sistemes de cogeneració per a aprofitar la calor residual en processos.
6	Contractar el subministrament d'energia elèctrica renovable.
7	Creació de microxarxes amb emmagatzematge d'energia per a assegurar subministrament.
8	Il·luminació exterior amb llums de càrrega solar
9	Introducció gradual de vehicles elèctrics en la flota de l'empresa.
10	Adquisició de certificats d'energia renovable per a donar suport a projectes.

Gestió eficient de l'aigua i altres recursos naturals:

Hi ha diverses alternatives sostenibles en la gestió de l'aigua, ús de paper i materials d'emballatge. Algunes s'arrepleguen en la taula següent:

Núm	Accions per a millorar l'eficient gestió de recursos
Gestió eficient de l'aigua	
1	Inspecció d'instal·lacions per a detectar i reparar fugues d'aigua.
2	Instal·lació de dispositius d'estalvi d'aigua en aixetes i sanitaris.
3	Captació i reutilització d'aigua pluvial per a usos no potables.
4	Educació i conscienciació en l'ús responsable de l'aigua.
Núm Reducció del consum de paper	
1	Impressió a doble cara com a opció predeterminada.
2	Digitalització de documents i ús de formats electrònics.
3	Ús de paper reciclat i certificat.
4	Sistemes d'arreplega i reutilització de paper usat.
5	Minimització/eliminació d'impressions innecessàries.

Núm	Accions per a millorar l'eficient gestió de recursos
Reducció de l'ús de materials d'embalatge	
1	Optimització de la grandària d'embalatge per a evitar desaprofitament. Reducció de l'embalatge individual i agrupació de productes.
2	Ús de materials d'embalatge ecoamigables i sostenibles.
3	Foment de la reutilització de materials d'embalatge.
4	Busca de proveïdors d'embalatge amb enfocament en sostenibilitat.

CAPÍTOL 4: GESTIÓ DE RESIDUS I ECONOMIA CIRCULAR

4

Vullc ser una empresa sostenible
Guia per a incorporar estratègies de sostenibilitat en l'empresa

La gestió adequada de residus és un aspecte fonamental en la busca de solucions sostenibles per a protegir el nostre entorn i optimitzar els recursos naturals.

L'economia circular proposa un enfocament que s'allunya del tradicional model lineal de producció i consum, en què els recursos s'extrauen, es produïx, s'utilitzen i es rebutgen. Busca maximitzar el valor i la utilitat dels materials durant tot el seu cicle de vida, incentivant la reutilització, el reciclatge i la minimització de desaprovitaments, transformant-los en recursos valuosos una vegada i una altra, en totes les etapes de producció i consum.

Les empreses poden trobar en l'economia circular noves oportunitats per a optimitzar els seus processos, reduir el seu impacte ambiental i, al mateix temps, generar valor econòmic i social.

Reducció en la font i reutilització:

S'adjunta un llistat de bones pràctiques que suposen passos cap a la construcció d'una economia més circular i conscient.

Núm.	Acció per a la gestió de residus i economia circular
1	Integrar un enfocament sostenible des del disseny i desenvolupament de productes.
2	Minimitza la quantitat d'envasos utilitzats per als teus productes.
3	Fomenta la reutilització de productes i materials en lloc de rebutjar-los després d'un sol ús.
4	Si la teua empresa genera residus orgànics, estableix un programa de compostatge.
5	Introduïx envasos i productes retornables.
6	Unix-te a programes d'economia circular que fomenten la recuperació i reutilització de materials.

Reciclatge i recuperació de materials:

El reciclatge i la recuperació de materials són peces clau per a reduir els residus des del seu origen, ja que permeten tancar el cicle dels productes i desviar-los de l'abocador cap a nous usos.

Exemples de possibles bones pràctiques de sostenibilitat en este camp, a l'abast de qualsevol empresa:

Núm.	Bones pràctiques de reducció, reciclatge i reutilització
1	Realitza una auditoria de residus per a conèixer els tipus i volums de residus generats en la teua empresa. Identificaràs àrees de millora.
2	Implica tota l'empresa en la importància del reciclatge i la separació adequada de residus, els beneficis que aporta i com poden contribuir.
3	Colloca contenidors de reciclatge clarament etiquetats i de fàcil accés en tota l'empresa.
4	Contacta amb empreses de reciclatge locals que arrepleguen i processen els materials reciclables.
5	Treballa amb els teus proveïdors per a promoure l'ús de materials reciclables en els productes i embalatges que reps. Contracta proveïdors amb enfocament en l'economia circular.
6	Posa en marxa un programa de reducció de residus en paral·lel al programa de reciclatge.

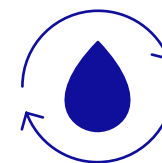
Disposició adequada de residus i tractament d'aigües residuals:

La gestió adequada de residus i el tractament d'aigües residuals són fonamentals per a actuar enfront dels actuals desafiaments ambientals.

En la següent taula es detallen formes en què es pot contribuir, des d'esta perspectiva:

Núm.	Bones pràctiques de gestió de residus i tractament d'aigües residuals
1	Promoure la reutilització de productes i materials.
2	Fomentar el reciclatge per a recuperar materials i valorar residus.
3	Adoptar pràctiques sostenibles en la gestió de residus. Fomentar el desenvolupament de tecnologies més netes i eficients.
Nº	Gestió de residus perillosos
1	Identificar, classificar i emmagatzemar els residus perillosos generats en l'empresa d'acord amb les exigències normatives.
2	Portar un registre dels residus perillosos generats.
3	Contractar servicis de gestió de residus perillosos a una empresa autoritzada.
4	Formar els empleats en el maneig segur dels residus perillosos, minimitzant riscos per a la salut.

Núm.	Gestió de residus no perillosos
1	Implantar un sistema de separació i classificació de residus no perillosos en l'empresa amb contenidors específics per a diferents tipus de materials.
2	Establir mesures per a reduir la generació de residus no perillosos.
Nº	Tractament d'aigües residuals
1	Instal·lar sistemes de tractament d'aigües residuals adequats per a l'empresa.
2	Complir les regulacions i normes locals sobre el tractament d'aigües residuals.
3	Posar en marxa mesures per a reduir la quantitat d'aigua residual generada (optimització de l'ús, reparació de fugues, reutilització, etc.).
4	Contractar servicis especialitzats de tractament d'aigües residuals si l'empresa no té capacitat per a de tractar-les.

CAPÍTOL 5: TRANSPORT SOSTENIBLE I LOGÍSTICA VERDA

5

Vullc ser una empresa sostenible
Guia per a incorporar estratègies de sostenibilitat en l'empresa

La logística involucra el transport de mercaderies i béns en la cadena de subministrament, i és una de les àrees clau en què les empreses poden marcar una diferència significativa en termes d'impacte ambiental. Una estratègia de logística verda s'ha convertit en una prioritat per a les empreses que busquen reduir la seua petjada de carboni i operar de manera més sostenible.

La logística verda consistix a dissenyar estratègies que optimitzen les rutes, promoguen vehicles més nets, fomenten el transport intermodal i utilitzen embalatges sostenibles.

Algunes pràctiques i solucions que les empreses poden implantar són:

Transports més sostenibles:

Núm.	Bones pràctiques de transport sostenible
1	Fomentar l'ús del transport públic entre els empleats oferint incentius, com ara abonaments o targetes de transport públic.
2	Afavorir l'accés al treball a peu o en bicicleta, instal·lant estacionaments segurs, vestuaris i dutxes.
3	Adquirir vehicles elèctrics per a la flota de l'empresa.
4	Fomenta l'ús del cotxe compartit entre els empleats.
5	Promou el teletreball i la implantació d'horaris flexibles.
6	Installa estacions de càrrega per a vehicles elèctrics en el lloc de treball per als empleats.
7	Participa en iniciatives comunitàries per a fomentar un sistema de transport més sostenible.
8	Col·labora amb les autoritats locals en la planificació urbana sostenible, promovent l'accés a transport públic, infraestructures segures per als vianants i ciclistes.

Rutes i consolidació d'enviaments:

Núm.	Bones pràctiques d'optimització de ruta i consolidació d'enviaments
1	Utilitza eines i programari de planificació de rutes per a optimitzar els recorreguts de transport.
2	Agrupa enviaments en una sola càrrega sempre que siga possible. Això redueix la quantitat de viatges necessaris i maximitza la capacitat de càrrega dels vehicles.
3	Explora oportunitats de col·laboració amb altres empreses per a compartir rutes i consolidar enviaments.
4	Actualitza la teua flota de vehicles a models més eficients i de baixes emissions. Considera l'opció de vehicles híbrids o elèctrics.
5	Mantén la flota de vehicles de l'empresa en bon estat per a garantir una major eficiència en el consum de combustible.
6	Utilitza tècniques d'optimització de càrrega per a maximitzar la capacitat dels vehicles i reduir els viatges de buit.
7	Considera l'ús de combustibles alternatius més sostenibles, com el gas natural comprimit (GNC), el gas líquid de petroli (GLP) o biocombustibles. Poden reduir significativament les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle.
8	Implanta sistemes de seguiment i control dels vehicles per a avaluar el seu ús i detectar oportunitats de millora.
9	Busca alternatives més eficients al transport per carretera, com el ferroviari o marítim, quan siga viable.

Mobilitat compartida i el transport públic:

Núm.	Bones pràctiques de mobilitat compartida i transport públic
1	Reconeix i premia els empleats que participen en programes de cotxe compartit o utilitzen el transport públic de manera regular. Bonificacions, pagament de quilometratge o dies lliures, com a forma de reconeixement per la seua contribució a la reducció d'emissions.
2	Explora oportunitats de col·laboració amb altres empreses properes per a compartir programes de cotxe compartit o coordinar el transport públic

CAPÍTOL 6: COMPRES RESPONSABLES I CADENA DE SUBMINISTRAMENT SOSTENIBLE

6

Vullc ser una empresa sostenible
Guia per a incorporar estratègies de sostenibilitat en l'empresa

Una gestió responsable de les compres i la creació d'una cadena de subministrament sostenible són accions clau per a marcar la diferència i deixar una petjada positiva en el planeta.

Implica diversificar fonts de proveïment, així com buscar i establir relacions sòlides amb proveïdors compromesos amb pràctiques ètiques i ambientalment responsables. Assegura una major resiliència davant de possibles interrupcions en la cadena de subministrament i redueix el risc d'escassetat de recursos o matèries primeres.

Buscar alternatives sostenibles en els processos, materials i embalatges, permet reduir costos, optimitzar recursos, millorar la productivitat i accedir a nous mercats.

Fer costat a proveïdors locals i a empreses socialment responsables contribuïx al desenvolupament econòmic i social de les regions a on opera l'empresa.

S'arreguen en les següents taules bones pràctiques relatives a proveïdors i foment de l'abastiment local:

Núm.	Criteris de selecció de proveïdors sostenibles:
1	Avalua dels teus proveïdors les seues polítiques, pràctiques i compromisos en l'ús de recursos, gestió de residus, eficiència energètica i emissions.
2	Prioritza proveïdors amb certificacions reconegudes sobre gestió ambiental i reducció de l'impacte ambiental.
3	Considera proveïdors amb certificacions que garantixen condicions laborals justes i respecte de drets laborals, la igualtat de gènere i inclusió.
4	Dona prioritat a proveïdors locals o regionals.
5	Demana als teus proveïdors informació sobre procedència de productes, matèries primeres i pràctiques de producció.
6	Tria proveïdors amb polítiques de drets humans, ètica empresarial i responsabilitat en la cadena de subministrament.

Núm.	Críteris de selecció de proveïdors sostenibles:
7	Busca de proveïdors compromesos amb la millora contínua, investigació i desenvolupament de productes i servicis més sostenibles.
8	Identifica riscos ambientals, socials i de governança en proveïdors.
9	Selecciona proveïdors disposats a establir una relació de col·laboració a llarg termini, basada en un enfocament compartit cap a la sostenibilitat.

Avaluació i auditoria de proveïdors:

Núm.	Avaluació i auditoria de proveïdors:
1	Dissenya qüestionaris per a recopilar informació sobre pràctiques sostenibles de proveïdors.
2	Realitza visites per a avaluar el compliment de pràctiques sostenibles, incloent-hi operacions, gestió de residus i eficiència energètica.
3	Contracta auditors per a avaluar proveïdors en aspectes ambientals, socials i de governança.
4	Examina el seu impacte ambiental, des de l'extracció de matèries primeres fins a la disposició final de productes subministrats.
5	Promou l'intercanvi d'iniciatives sostenibles i fomenta la col·laboració en la millora contínua, amb transparència i diàleg per a compartir informació sobre pràctiques sostenibles.

Fomento del comercio justo y local:

Núm.	Comerç just i local:
1	Participa en iniciatives i programes de comerç just i sostenibilitat.
2	Educa i consciència sobre la importància del comerç just i sostenible.
3	Fes que la teua comunicació i màrqueting destaquen els esforços en comerç just i equitat social.

CAPÍTOL 7: PARTICIPACIÓ DELS EMPLEATS I CULTURA SOSTENIBLE

7

Vullc ser una empresa sostenible
Guia per a incorporar estratègies de
sostenibilitat en l'empresa

Per ben dissenyada que estiga l'estratègia d'una empresa, si la cultura organitzativa no hi està alineada, és poc probable que tinga èxit.

La cultura d'una empresa són les creences compartides, els valors, les normes i els comportaments que prevalen en una organització; definix com es fan les coses i com els empleats interactuen entre ells i amb els clients.

Una cultura forta i positiva pot impulsar la implantació amb èxit de l'estratègia. Una cultura dèbil o negativa pot llançar a perdre l'estratègia més brillant.

Involucrar els empleats en la cultura de la sostenibilitat és fonamental per a l'èxit en la implantació de bones pràctiques sostenibles en l'empresa. El seu compromís actiu pot marcar una gran diferència en la consecució dels objectius mediambientals, socials i econòmics de l'empresa.

La sostenibilitat en l'empresa no pot ser només una iniciativa de l'alta direcció o del departament de responsabilitat social corporativa, ha d'impregnar tota l'organització i convertir-se en part integral de la seua cultura.

Incorporar els empleats en este esforç afavorix un major compromís i empoderament. Es convertixen en agents del canvi, generant idees innovadores, participant en la presa de decisions i liderant iniciatives sostenibles en les seues pròpies àrees de treball. D'esta manera, les persones troben més sentit, propòsit i connexió amb el seu treball, cosa que augmenta la seua satisfacció laboral i lleialtat a l'empresa. Els empleats estan en contacte directe amb els processos, productes i clients, i per això la seua participació pot aportar idees valuoses per a millorar l'eficiència, reduir residus, optimitzar recursos i promoure la responsabilitat social.

Si es vol involucrar l'equip, l'empresa ha d'esforçar-se a motivar, capacitar, reconèixer l'esforç i fomentar la col·laboració i la comunicació oberta en tots els nivells de l'organització.

Sensibilització i capacitatció en sostenibilitat:

El primer pas per a integrar la sostenibilitat en els valors i cultura de l'empresa passa pel compromís i suport de l'alta direcció. Sense el seu exemple tot serà inútil.

És imprescindible que les polítiques internes reflectisquen els principis de sostenibilitat. S'han d'establir valors i principis sostenibles clars, com la responsabilitat, la transparència, la innovació i el respecte al medi ambient. I estos, han de ser comunicats de manera clara i efectiva a tota l'organització.

La sostenibilitat ha d'estar integrada en els processos de gestió, planificació estratègica, presa de decisions, gestió de riscos, tracte amb proveïdors i clients, etc.

El segon pas és aconseguir que els empleats s'involucren i s'identifiquen en la cultura de la sostenibilitat. Per a això, és convenient posar en marxa campanyes de sensibilització i formació que haurien de contemplar accions com les següents:

- 1 **Esbrina i comprén el nivell de coneixement i consciència dels empleats sobre la sostenibilitat**, per a obtindre una visió clara de quant saben i com estan de motivats. Es pot fer a través d'enquestes, entrevistes o avaluacions.
- 2 **Establix objectius clars** per a les campanyes i programes de formació. Identifica clarament els missatges clau que vols transmetre: "importància de la sostenibilitat", "beneficis per a l'empresa i l'entorn", "com pot contribuir l'equip".
- 3 **Desenvolupa campanyes creatives i atractives** per a captar l'atenció dels empleats. Utilitza diferents mitjans, com ara cartells, correus electrònics, vídeos, butlletins informatius, intranet o reunions, per a transmetre els missatges clau.
- 4 **Dissenya programes de formació** que proporcionen als empleats els coneixements i habilitats necessaris per a implementar pràctiques sostenibles en el seu treball diari: tallers, xarrades, seminaris web o cursos en línia, adaptats a les necessitats i rols específics del personal de l'equip.
- 5 Proporciona **exemples pràctics i casos d'èxit** de pràctiques sostenibles dins i fora de l'empresa.
- 6 **Obtén el suport de líders i referents** dins de l'organització per a donar suport i promoure les campanyes i els programes de formació.
- 7 **Fomenta la participació** en les campanyes i els programes, reconeixent o premiant aquells empleats que demostren més compromís.

- 8 **Establix metes clares**, relacionades amb la sostenibilitat, i **realitza un seguiment** regular del progrés. Publica periòdicament l'evolució dels èxits aconseguits.
- 9 **Facilita espais de col·laboració i diàleg** per a intercanviar idees, compartir bones pràctiques i treballar junts en projectes sostenibles.
- 10 **Mesura l'impacte de les campanyes i programes de formació** en termes de canvi de comportament i millora de la sostenibilitat. Comunica els resultats als empleats i atribuïx-los la seua contribució a l'èxit.

Esta participació i compromís del personal no ha de ser una cosa puntual, sinó un procés continu. Mantín la comunicació oberta i continua fomentant una cultura de sostenibilitat en tota l'organització.

Incentius i reconeixements per a empleats compromesos:

Pot ser molt útil implantar un sistema d'incentius i reconeixements per a l'equip. Alguns exemples d'accions que es poden posar en marxa són:

- Destaca els èxits i contribucions dels empleats a través de reconeixement públic (en butlletins, xarxes socials o reunions d'equip).
- Organitza reconeixements especials como "Empleat més sostenible de l'any" o "Millor projecte de sostenibilitat".
- Involucra els empleats en equips de treball interdepartamentals per a abordar projectes com la reducció del consum d'aigua o la implementació de mesures d'eficiència energètica, etc.
- Organitza un "Dia de la Sostenibilitat" amb tallers, xarrades, exhibicions o voluntariat.
- Anima el personal a participar en programes de voluntariat ambiental o comunitari, en col·laboració amb organitzacions locals. Reconeix i agraïx als empleats la seua participació en estes iniciatives.

-
- Fomenta la comunicació oberta i la participació dels empleats en la presa de decisions relacionades amb la sostenibilitat (reunions periòdiques, pluja d'idees, bústia de suggeriments...).
-
- Promou el lideratge en projectes sostenibles dels empleats més compromesos.
-
- Establix programes de mentoria amb els empleats més experimentats en suport d'aquells que desitgen aprendre més sobre sostenibilitat.
-

La clau és crear un ambient de treball en què cada persona se senta valorada, motivada i reconeguda per la seua contribució a la sostenibilitat.

CAPÍTOL 8: COMUNICACIÓ I TRANSPARÈNCIA

8

Vullc ser una empresa sostenible
Guia per a incorporar estratègies de
sostenibilitat en l'empresa

Construir una reputació sòlida en matèria de sostenibilitat exigix comunicació i transparència. Això aporta a les empreses diversos beneficis:

- 1 Genera **confiança i credibilitat** entre els seus consumidors, inversors, empleats i altres grups d'interès.
- 2 Millora la seua **reputació** i posicionament com a líder en la seua activitat, generant un **avantatge competitiu**.
- 3 Incrementa el compromís dels empleats, fomenta l'orgull de pertinença i la motivació, cosa que millora la **retenció del talent** i el **compromís**.
- 4 **Reforça la posició** davant de clients, inversors, proveïdors i comunitats locals, ja que s'alineen amb els seus valors i prioritats.
- 5 **Inspira i motiva** altres organitzacions a seguir el seu exemple, amb la qual cosa l'impacte de la sostenibilitat es multiplica.
- 6 **Consciència en l'entorn** sobre els desafiaments i oportunitats relacionats amb la sostenibilitat, cosa que contribuïx a un canvi més ampli en la societat i promou l'adopció generalitzada de pràctiques sostenibles.
- 7 Impulsa la **innovació**. Analitzar els resultats facilita rebre retroalimentació, i esta contribuïx a identificar àrees de **millora**.

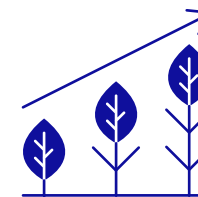
Per a comunicar de manera fàcil i per a mesurar el progrés en els resultats, hi ha models estandarditzats d'informes de sostenibilitat, com ja hem vist més amunt.

Són una ferramenta imprescindible per a reflectir el compromís i les bones pràctiques ambientals, socials i econòmiques d'una empresa. Proporcionen una visió integral i transparent de com l'empresa aborda i gestiona els reptes, impactes i projectes de sostenibilitat, i permeten a les empreses ser transparents sobre les seues bones pràctiques de sostenibilitat i el seu desplegament.

Són clau per a comunicar reptes, estratègies, polítiques, resultats i èxits relacionats amb la sostenibilitat.

Entre estos models d'informes destaca la **memòria de sostenibilitat de la Global Reporting Initiative (GRI)**. Utilitzar-la brinda credibilitat, facilita la comparació de l'evolució, ajuda a establir indicadors reconeguts i proporciona pautes clares sobre els aspectes clau que s'han d'abordar en els informes

de sostenibilitat. En definitiva, ajuda a estandarditzar i donar a conèixer els compromisos, les bones pràctiques desplegades i els resultats aconseguits en sostenibilitat per part d'una empresa.

CAPÍTOL 9: INNOVACIÓ I DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

9

Vullc ser una empresa sostenible
Guia per a incorporar estratègies de
sostenibilitat en l'empresa

La connexió entre innovació i sostenibilitat és essencial per a l'èxit empresarial. Són molt més que paraules de moda. Són imprescindibles perquè les empreses siguen més competitives, responguen amb encert a les demandes dels consumidors, accedisquen a nous mercats i oportunitats, reduïsquen riscos i contribuïsquen a la sostenibilitat global.

La **innovació sostenible** és un catalitzador per al canvi positiu i un enfocament estratègic que totes les empreses, independentment de la seua dimensió, poden adoptar, i jo diria que han d'adoptar, per a millorar.

Al llarg d'esta guia ja s'han vist raons que reforcen l'interés d'una empresa per a innovar en sostenibilitat. A manera de resum, repassem les més rellevants:

- Permet a les empreses **crear un avantatge competitiu** a través de la diferenciació i, alhora, reduir costos.

- Construïx una **reputació sòlida**, establix relacions de confiança i millora la lleialtat del client, reforça la marca i, com a conseqüència, augmenta les vendes i el creixement de l'empresa.

- Obri **accés a oportunitats** davant de moltes administracions, governs i grans empreses que estan establint requisits i estàndards de sostenibilitat.

- Els productes i servicis sostenibles i ecodissenyats sovint són **més eficients** en l'ús de recursos, cosa que sol reduir els costos d'energia, aigua i materials, així com els d'eliminació de residus.

- Ajuda a **accedir a fons** d'inversió i programes de suport o subvencions destinats a impulsar la transició cap a una economia més sostenible.

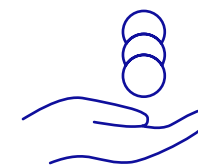
- **Reduïx** per a l'empresa l'exposició a **riscos** derivats de canvis reguladors, escassetat de recursos i mala reputació.

- Millora l'**adaptació** a les noves demandes dels consumidors moderns, preocupats per l'impacte ambiental i social dels productes i servicis que consumixen.

Com la sostenibilitat pot aportar valor al model de negoci? La resposta a esta qüestió podem analitzar-la utilitzant el Canvas del model de negoci amb propostes innovadores i sostenibles:

SOCIS CLAU	ACTIVITATS CLAU	PROPOSTA DE VALOR	RELACIÓ AMB EL CLIENT	SEGMENTS DE CLIENTS
<p>Establir aliances estratègiques amb proveïdors o socis que compartisquen els valors de sostenibilitat. Exemple: proveïdors certificats en sostenibilitat. Organitzacions no governamentals per a projectes conjunts...</p>	<p>Integrar pràctiques sostenibles en les activitats clau. Exemple: programes de reciclatge intern, educació ambiental entre els empleats, disseny de productes reciclables...</p>	<p>Incorporar característiques sostenibles en els productes o servicis. Exemple: desenvolupar productes reciclables o amb embalatges sostenibles.</p>	<p>Reforçar la lleialtat de clients, comunicant la seua aportació a la sostenibilitat a través de l'ús o consum dels productes de l'empresa.</p>	<p>Aparició de nous segments de clients que valoren la sostenibilitat i busquen productes o servicis que la satisfacen. Exemple: nous consumidors <i>eco-friendly</i>, compromesos amb el medi ambient.</p>
	RECURSOS CLAU		CANALS	
	<p>Departament sostenibilitat i disseny de producte Exemple: que explore l'ús de matèries reciclades o recursos renovables o ecoeficients o energies renovables...</p>		<p>Explorar canals de distribució alternatius que siguen més sostenibles. Ús de tecnologies digitals per a reduir la comunicació en suport físic.</p>	
ESTRUCTURA DE COSTOS		FLUX D'INGRESSOS		
<p>Identificar oportunitats per a reduir costos a través de pràctiques sostenibles, com l'eficiència energètica o la gestió adequada de residus. Exemple: implementar sistemes de gestió d'energia per a reduir els costos d'electricitat.</p>		<p>Generar noves fonts d'ingressos a través de productes o servicis sostenibles. Per exemple: facturació d'un nou servici de proveïment sostenible.</p>		

Com s'aprecia en cada un dels nou apartats del Canvas, la sostenibilitat és una font d'oportunitats. Incloure la sostenibilitat en el seu model de negoci permet a l'empresa generar innovació que li aporte avantatges competitius.

CAPÍTOL 10: RENDICIÓ DE COMPTES I MILLORA CONTÍNUA

10

Vullc ser una empresa sostenible
Guia per a incorporar estratègies de sostenibilitat en l'empresa

L'èxit en sostenibilitat requereix no sols establir objectius ambiciosos, sinó mesurar i controlar la seua execució i retre comptes. Així s'impulsa una millora contínua en tots els nivells de l'empresa.

L'estratègia de l'empresa amb la visió posada en la sostenibilitat permet recordar la responsabilitat en la generació de riquesa i, alhora, el compromís de fer-ho amb un impacte positiu en l'entorn.

Retre comptes en sostenibilitat implica transparència i comunicació clara sobre l'adopció de bones pràctiques des de les perspectives econòmica, ambiental i social. És un compromís de l'empresa per a informar els grups d'interés (socis, empleats, clients, proveïdors...) sobre els desafiaments, progressos i èxits en la consecució dels objectius sostenibles.

Permet la identificació d'àrees de millora, a través de l'avaluació contínua dels indicadors clau d'execució i de l'anàlisi dels resultats obtinguts.

Els indicadors clau d'acompliment (KPIs) en sostenibilitat han d'estar estretament relacionats amb els objectius establits i ser rellevants per a mesurar l'impacte ambiental, social i econòmic de les actuacions de l'empresa. Poden variar segons el sector i l'estratègia de cada empresa, però és essencial no oblidar que han de ser quantificables, mesurables, específics, raonables i determinats en el temps.

Fer un seguiment periòdic i rigorós facilita que la presa de decisions estiga basada en evidències i dades reals.

En sostenibilitat la millora contínua és essencial. L'entorn, en constant canvi, fa que apareguen permanentment nous reptes. Anticipar-se i adaptar-se permet avançar-se al sector d'activitat, descobrint mercats en els quals la competència encara és irrellevant, en els quals pugua créixer i millorar la seua posició.

Indicadores d'acompliment (KPIs) per al seguiment d'objectius de Sostenibilitat:

La següent taula inclou exemples d'indicadors (KPIs) per a distints objectius de sostenibilitat:

OBJECTIUS ESTRATÈGICS DE SOSTENIBILITAT

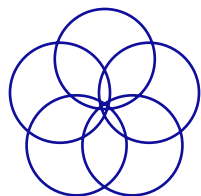
Perspectiva	Objectiu	KPI
Bon govern	Elaborar un codi de conducta i ètica empresarial integral.	Avaluació anual del compliment del codi de conducta i ètica empresarial, mesurat per la taxa de compliment dels empleats i l'aplicació efectiva de polítiques i processos relacionats.
Bon govern	Crear un comitè de sostenibilitat amb representants d'alt nivell de diferents departaments i àrees de l'empresa.	Avaluació periòdica del grau de participació i contribució activa del comitè de sostenibilitat en la presa de decisions i la posada en marxa de mesures sostenibles.
Bon govern	Dissenyar un programa de formació i desenvolupament en governança, ètica i compliment normatiu.	Avaluació del nombre d'empleats que han participat en programes de formació i desenvolupament relacionats, i enquestes de satisfacció per a mesurar l'efectivitat de la formació impartida.
Sostenibilitat econòmica	Millorar l'eficiència operativa i reduir els costos de producció un 10% en els pròxims dos anys.	Mesurar el cost total de producció i comparar-lo anualment per a avaluar el progrés cap a la meta del 10% de reducció de costos.
Sostenibilitat econòmica	Incrementar la inversió en investigació i desenvolupament (I+D) un 15% durant els pròxims tres anys.	Seguiment anual del pressupost d'I+D per a assegurar el compliment de l'objectiu d'increment del 15% en la inversió.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS DE SOSTENIBILITAT

Perspectiva	Objectiu	KPI
Sostenibilitat mediambiental	Reduir les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle un 20% en els pròxims 5 anys.	Mesurar les emissions de GEI anualment i comparar-les amb la línia base per a avaluar el progrés cap a la meta del 20% de reducció.
Sostenibilitat mediambiental	Millorar l'eficiència energètica un 15% en les instal·lacions de producció durant els pròxims 3 anys.	Mesurar i registrar el consum d'energia en les instal·lacions de producció i comparar-lo anualment per a avaluar el progrés cap a la meta del 15% de millora.
Sostenibilitat mediambiental	Reduir la generació de residus no reciclables un 30% el pròxim any.	Mesurar i registrar la quantitat de residus no reciclables generats i comparar-la amb la línia base per a avaluar el progrés cap a la meta del 30% de reducció.
Sostenibilitat mediambiental	Reduir el consum d'aigua un 10% en els pròxims 2 anys.	Mesurar i registrar el consum d'aigua anualment i comparar-lo amb la línia base per a avaluar el progrés cap a la meta del 10% de reducció.
Sostenibilitat social	Incrementar la contribució a projectes de desenvolupament de la comarca.	Creixement del nombre de projectes comarcals posats en marxa, amb suport de l'empresa, respecte als de l'any passat.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS DE SOSTENIBILITAT

Perspectiva	Objectiu	KPI
Sostenibilitat social	Millorar la qualitat de vida dels empleats en el seu lloc de treball.	Increment de l'índex de satisfacció dels empleats respecte del mateix índex de l'any anterior.
Sostenibilitat social	Augmentar la proporció de productes amb certificació ecològica un 25% el pròxim any.	Proporció de productes amb certificació ecològica comparada amb la totalitat de productes per a avaluar el progrés cap a la meta del 25% d'augment.

CONCLUSIÓ

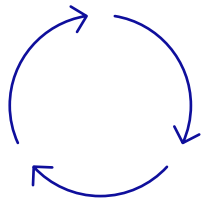
Vullc ser una empresa sostenible
 Guia per a incorporar estratègies de
 sostenibilitat en l'empresa

Començava esta guia amb un doble compromís:

- Fer vore que la sostenibilitat és una alternativa estratègica per a la viabilitat i l'èxit de l'empresa.
- Suggestir bones pràctiques de sostenibilitat de fàcil implantació que ja funcionen en empreses compromeses.

Espere que servisca per a convèncer de la necessitat de passar a l'acció el més prompte possible. No fer res és desaprofitar una oportunitat estratègica per a generar un avantatge competitiu i una amenaça per al futur de l'empresa, la societat i el planeta.

Posar en marxa en l'empresa bones pràctiques de sostenibilitat que promoguen la implicació d'empleats, clients, proveïdors i altres grups d'interés, amplificarà el seu efecte i generarà un potent impacte positiu en l'entorn.

INDICADORES MEDIOAMBIENTALES,
UNA HERRAMIENTA DE GESTIÓN AMBIENTAL

Cámara de Comercio de Alcoy. Carrer Sant Francesc, 10, 03801 Alcoi, Alicante
www.camaraalcoy.net

Finançat:

Elaborat:

